

Personer og skatt

Folkeregistrering

[Generelt om folkeregistrering](#)

[Fødselsnummeret oppbygging
kontrollsiffer](#)

[Registrering av fødselsdato i Norge](#)

[Skattesatser og beløpsgrenser](#)

[Selvangivelse](#)

[Skatteberegning](#)

[Skatteoppgjør](#)

[Ungdom](#)

[RISK](#)

[Brosjyrer](#)

[Spørsmål og svar](#)

Næringsliv mv

Publikasjoner

Elektroniske tjenester

Om skatteetaten

[Hovedside](#) : [Personer](#): Folkeregistrering

Generelt om folkeregistrering

Historikk og bakgrunn for folkeregistreringen i Norge. Litt om fødselsnummer, navnevalg, flyttemelding og om endring av sivilstatus.

Historikk og bakgrunn

Den første loven om folkeregistrering kom i 1905. Denne ga kommunene adgang til å føre folkeregister, og det første folkeregisteret ble opprettet i Oslo i 1906. Loven som påla kommunene å føre folkeregister kom i 1946.

I forarbeidene til denne loven er hovedbegrunnelsene for å opprette folkeregistre å skaffe et grunnlag for å utarbeide skattemanntall og valgmannntall og å danne grunnlag for befolkningsstatistikk; videre å kunne tjene administrative formål innenfor forvaltningen.

I dag reguleres folkeregistreringen av Lov om folkeregistrering av 16. januar 1970 (med senere endringer) og forskrifter til denne fra 1994.

Loven bestemmer at det for alle kommuner skal føres folkeregister over alle bosatte i kommunen. Det skal videre føres et sentralt register over personer som er eller har vært bosatt i Norge og andre som det er fastsatt fødselsnummer eller D-nummer for.

Fødselsnummer fastsettes for alle bosatte. Det skal for skattepliktige som ikke er bosatt fastsettes et såkalt D-nummer. Dette nummeret tildeles også andre ikke bosatte personer når norske myndigheter har behov for et entydig identifikasjonsbegrep.

Det skal være et Sentralkontor for folkeregistrering. Dette er lagt til Skattedirektoratet.

Organiseringen av folkeregistreringen

Det er et folkeregister for hver kommune. I de fleste saker har folkeregisteret avgjørelsesmyndighet. Sentralkontoret for folkeregistrering er klageorgan. Sentralkontoret har full instruksjonsmyndighet og gir retningslinjer for arbeidet. Sentralkontoret utarbeider forskriftene til loven.

Lovregler for folkeregistreringen

I lover og forskrifter finnes bestemmelser om hvem som har

meldeplikt for hvilke hendelser og hvilke opplysninger som skal gis. Den som flytter, plikter å melde flytting for seg og sin husstand, og den som leier ut husvære plikter å gi melding til folkeregisteret om dette. Videre plikter offentlige myndigheter uten hinder av taushetsplikten å gi folkeregistrene de opplysningene som er nødvendig i deres arbeid.

I tillegg til Lov om folkeregistrering og forskriftene til denne reguleres registreringen av egne lover om navn og om foreldre og barn.

Fødsler, navnevalg og farskap

Alle barn som fødes i Norge og barn født i utlandet av kvinne registrert bosatt i Norge skal registreres. Det fødes ca. 60 000 barn årlig. Melding om fødsel skal sendes av sykehus eller den som er tilstede ved fødselen til folkeregistreret i morens bostedskommune. Dersom mor ikke er bosatt i Norge, blir fødselen registrert av folkeregisteret i fødekommunen. Alle fødselsmeldinger registreres sentralt. Fødselsnummer tildeles maskinelt ved registreringen på grunnlag av inntastet fødselsdato og kjønn, i tillegg registreres mor, eventuell far, fødested, statsborgerskap og noen opplysninger for statistisk bruk. Barnets bostedsadresse utledes fra mors.

Har foreldrene felles slektsnavn ved barnets fødsel, får barnet dette slektsnavnet fra fødselen. Har foreldrene ikke felles slektsnavn, må en av foreldrenes slektsnavn velges innen 6 måneder. Blir ikke slektsnavn meldt innen denne fristen, får barnet automatisk mors slektsnavn som sitt slektsnavn. Foreldrene plikter å melde fornavn og eventuelt mellomnavn innen barnet er 6 måneder. Meldingene registreres av folkeregisteret. Er foreldrene gift, blir kvinnens ektemann registrert som far. Er foreldrene ikke gift, må det foreligge en farskaps erklæring. Erkjennes ikke farskapet frivillig, må det fastsettes av bidragsfogden, eventuelt domstolene, før farskapet kan registreres. Farskap registreres lokalt dersom farskaps erkjennelse ikke følger fødselsmeldingen.

Fødselsdatoendringer

Den fødselsdato som er fastsatt av folkeregistreret kan bare endres dersom det foreligger en åpenbar skrivefeil, eller det ved original og verifisert fødselsattest utstedt i tilknytning til fødselen kan dokumenteres en annen fødselsdato. Sentralkontoret er klageorgan.

Flyttinger

Melding om flytting skal gis av flytteren. Årlig registreres ca. 290 000 flyttinger innen kommunen og ca. 185 000 flyttinger mellom kommuner.

Hvor en person skal regnes som bosatt avgjøres av bostedsreglene i forskriften. Hovedregelen bygger på hvor nattesøvnen tas. For ektefeller og personer med barn er det normalt det sted henholdsvis ektefellenes/barnas samlede nattesøvn tas som legges til grunn. Ellers er det fastsatt særlige regler for bl.a. pendlere, studenter, vernepliktige og personer som oppholder seg i institusjoner. I tillegg til bostedsadressen kan også postadresse registreres.

Sentralkontoret er klageorgan i bostedstvister mellom en person og folkeregisteret og mellom folkeregisterene. Flyttemeldingene registreres lokalt og registreringen skal senest være utført 10 dager etter mottak av meldingen. Melding om innvandring registreres sentralt dersom personen ikke er tildelt fødselsnummer tidligere, ellers lokalt. Personer fra land utenfor Norden må vise oppholdstillatelse før registrering kan finne sted. Det registreres årlig mellom 25 000 - 30 000 innvandrede personer. Utvandring registreres lokalt. Det registreres årlig i underkant av 20 000 personer som utvandret. For flytting mellom de nordiske landene gjelder en egen overenskomst av 8. mai 1989 om folkeregistrering. Denne fastsetter at Norden regnes som ett registreringsområde. For å sikre en korrekt registrering av personalia ved slike flyttinger, utsteder folkeregisteret i utflyttingslandet en egen flytteattest.

Sivilstandsendringer

Ifølge folkeregisterforskriftene skal melding om vigsel sendes fra vigselsmannen til det lokale folkeregisteret. Melding om separasjon, skilsmisse og oppløsning av ekteskap sendes fra fylkesmannen, eventuelt domstolene. Opphør av separasjon kan partene selv eller fylkesmannen melde til folkeregisteret. Ved inngåelse av vigsel kan partene ta den enes slektsnavn som felles slektsnavn, eller beholde sitt eget navn. Den parten som tar den andre partens slektsnavn som sitt, kan ta sitt tidligere slektsnavn som mellomnavn. Ved separasjon, skilsmisse og oppløsning av ekteskap kan partene beholde det slektsnavnet de har eller ta tilbake det slektsnavnet de hadde som ugift. Sivilstandsendringer registreres lokalt. De data som registreres er ny sivilstand, dato for denne, myndighet og eventuelt nytt navn. I tillegg registreres enkelte opplysninger for statistisk bruk. Det registreres årlig ca. 20 000 ekteskap, 12 000 separasjoner og 10 000 skilsmisser.

Dødsfall

Dødsfall meldes til avdødes bostedskommune fra skifteretten (i byene) og lensmannen (på landet). I tillegg til dødsdato registreres en del opplysninger for statistisk bruk. Meldingen registreres lokalt og det registreres ca. 45 000 dødsfall årlig.

Navneendringer

I tillegg til de navneendringer som kan gjøres i forbindelse med sivilstandsendringer kan navnet endres ved bevilging fra fylkesmannen, Utlendingsdirektoratet, Statens adopsjonskontor eller Justisdepartementet. Folkeregisteret kan behandle en del enklere navneendringer. Det foretas årlig ca. 18 000 navneendringer av folkeregistrene og registreringen skjer lokalt. Dato og hjemmel for endringen registreres.

Statsborgerskap

Norsk statsborgerskap innvilges av fylkesmannen eller Utlendingsdirektoratet og skal meldes til folkeregisteret i bostedskommunen. Dersom en person har dobbelt statsborgerskap,

blir det norske registrert, mens det føres en merknad om det andre. Navnebevilling kan gis i forbindelse med statsborgerbevilling. Registreringen skjer lokalt.

Vergemål

Melding om at en person er satt under vergemål gis fra vergemålsretten til personens bostedskommune. I tillegg til registrering av vergemålet innhentes opplysning om verges navn og adresse. Dette legges inn i registeret slik at all offentlig post sendes vergen.

Adopsjon

Adopsjoner registreres sentralt på grunnlag av meldinger fra fylkesmannen eller Statens adopsjonskontor. Ved adopsjon blir i prinsippet alle tidligere data om den adopterte slettet fra registeret, også data om den adopterte slettes på de biologiske foreldrene. I spesielle tilfeller får den adopterte nytt fødselsnummer uten referanse til det tidligere nummeret.

Stemmerett

Melding om tap av stemmerett for norske statsborgere gis av domstolene.

Adressesperring

Dersom en person kan dokumentere at han er truet på liv, legeme og helse, kan det søkes om sperring av bostedsadressen for ett år av gangen. Adressen skal da ikke utleveres, men forespøreren skal vises til Sentralkontoret som avgjør saken. Adressen kan normalt ikke sperres for kreditorer. Skal adressen være sperret for offentlige myndigheter som har tilgang til Det sentrale folkeregister over telelinje, må søknaden avgjøres av Sentralkontoret.

Foreldreansvar

Dersom foreldrene ikke er gift med hverandre vil i utgangspunktet bare moren ha foreldreansvaret. Det kan inngås avtale om delt foreldreansvar, og foreldreansvar kan avgjøres i forbindelse med separasjon og skilsmisse. Det registreres hvem som har foreldreansvaret og når avgjørelsen ble fattet.

Arbeidstillatelse Arbeidstillatelse og varigheten av denne kan registreres i forbindelse med en innvandring eller ved fremvisning i folkeregisteret av arbeidstillatelse.

Tilhørighet til Den norske kirke

Kirken sender oversikter til Sentralkontoret over innmeldte og utmeldte medlemmer. Ordningen trådte i kraft 1. jan 1993. Registreringen er følgelig svært ufullstendig for personer som er innmeldt eller utmeldt før nevnte dato. Registreringen utføres sentralt.

Tildeling og endring av fødselsnummer og D-nummer

Tildeling og endring av fødselsnummer og D-nummer utføres av Sentralkontoret.

Dersom identifikasjonsnummeret er tildelt på grunnlag av feil

fødselsdato eller kjønn, tildeles personen nytt nummer med referanse til det utgåtte. Det samme gjelder ved endring av fødselsdato eller kjønnsstatus.

Utviklingen frem til dagens EDB-løsning

Som følge av vedtaket om innføring av et system med fødselsnummer som identifikasjonsbegrep, ble det 1. oktober 1964 opprettet et sentralt personregister. Ved etableringen tok man utgangspunkt i folketellingen 1960. Alle personer som var bosatt i Norge på folketellings-tidspunktet, personer som ble født etter folketellingen og alle norske statsborgere som var innvandret etter folketellingen ble tildelt fødselsnummer. Etter 1. oktober 1964 har tildelingen skjedd løpende for fødte og innvandrede. Det sentrale personregister (DSP) var et sekvensielt magnetbåndregister som ble oppdatert en gang i måneden.

I 1985 ble registeret lagt om til en database der enkelte oppdateringer skjedde online, mens andre skjedde i batch. All registrering online ble utført av Sentralkontoret, mens enkelte meldingstyper som f.eks. flyttemeldinger ble registrert på grunnlag av optisk lesbare blanketter innsendt av folkeregistrene. Fra 1986 ble det, som et prøveprosjekt, plassert ut EDB- utstyr i enkelte folkeregistre for egenregistrering av meldinger. Planen var å utvikle et nytt folkeregister-system med registreringsutstyr i alle folkeregistre og online registrering i en sentral database der skattemanntallet utgjør en integrert del av systemet.

I løpet av 1994 ble alle folkeregistre tilknyttet online, og fra 1. januar 1995 opphørte all manuell føring av folkeregisteropplysninger.

Enheter og identifikasjonsbegreper

Fødselsnummeret består av 11 siffer hvorav de 6 første angir personens fødselsdato, i rekkefølge dag, måned, år. De 3 neste er et individnummer som tildeles fortløpende innen den enkelte fødselsdato. Det første sifferet angir i hvilket århundre en person er født (født fra 1850 - 1899 har individnummer 750 - 500, mens personer født 1900 -1999 får individnummer 499 - 000) og siste siffer angir personens kjønn (like tall for kvinner og ulike tall for menn). For personer som blir født i tidsrummet 2000-2049 er det bestemt at disse skal ha individnummer fra 999- 500. De 2 siste sifrene er kontrollsifre som beregnes etter modulus 11. Det første kontrollsifferet beregnes på grunnlag av de 9 første sifrene, mens det siste beregnes på grunnlag av alle de 10 sifrene foran.

Eksempel:

Dag	Måned	År	Individnr.	Kontrollsiffer
26	05	97	651	31

Av første siffer i individnummeret fremgår det at personen er født i forrige århundre og av siste siffer at det er en mann. Nummeret tilhører da en mann født 26. mai 1897.

D-nummeret er bygget opp på samme måte som fødsels-nummeret, men har tillagt 4 i første posisjon i dato.

Registeret omfatter alle tildelte fødselsnummer og D-nummer uansett om de er i bruk eller ikke. Ved korreksjon av fødselsnummer eller D-nummer og overgang fra D- nummer til fødselsnummer blir det produsert en referanse mellom numrene.

Familienummeret knytter sammen en familiekjerne som kan bestå av ektefeller med eventuelle ugifte barn eller enslige med ugifte barn, uansett alder, som er registrert bosatt på samme adresse. Familienummeret er referansepersonens (normalt ektemannen, faren eller eventuelt moren) fødselsnummer. Familiekjerne er enheten i flere administrative rutiner. Skattemanntallet inkluderer bare ugifte barn under 18 år i sitt familiebegrep.

Funksjonen som fødselsregisterfører ble fra 1. januar 1983 flyttet fra Den norske kirke til folkeregistrene. Følgelig blir også barn født i Norge av mor som ikke er registrert bosatt i Norge registrert i folkeregisteret.

Historikk produseres automatisk av systemet ved adresseendringer, navne- endringer, sivilstands endringer og fødselsnummer- endringer. Historiske data er tilgjengelige ved oppslag i databasen.

Organisering av dataene

Den nye systemløsningen er utviklet i en DB2 database. I tillegg til alle tildelte fødselsnummer og D-nummer med tilhørende data omfatter basen et adresseregister og et skattemanntallregister.

Adresseregisteret bygger på data fra Statens kartverk. Til hver adresse er det knyttet et adressenavn, f. eks. et gatenavn, postnummer, skolekrets og valgkrets. Den enkelte bosatte person har en nummerisk adresse, f.eks. gatekode og husnummer. Fra adresseregisteret hentes da gatenavnet, postnummeret og kretsbegrepene.

Skattemanntallet inneholder til en hver tid opplysning om skattemanntallsgruppe, skattekommune og familiesammensetning for personlige skattytere for forrige, inneværende og neste inntektsår. Registeret oppdateres automatisk når en melding registreres i folkeregisteret, men kan også oppdateres lokalt. Registeret er grunnlag for produksjon av skattemanntallet, for utstedelse av skattekort, utsending av selvangivelser og skatteavregning.

All registrering skjer online, og i alle oppdaterings-rutiner er det lagt i gyldighetskontroller og logiske kontroller. Fra en melding kommer til folkeregisteret skal det normalt gå maksimum 2-3 dager før oppdatering av databasen skjer.

Variabler knyttet til personer

De viktigste variablene er:

- fødselsnummer
- status (bosatt, utvandret, død osv.)
- fødested
- slektsnavn
- fornavn
- mellomnavn
- slektsnavn som ugift
- forkortet navn (brukes ved adressering av post)
- statsborgerskap
- familienummer
- personkode (referanseperson, ektefelle, barn),
- spesifisert registreringstype (diplomat, klient, adressesperring o.l.)
- sivilstand
- ektefelles fødselsnummer, navn og statsborgerskap
- kommunenummer
- flyttedato
- numerisk bostedsadresse
- postadresse for forsendelse av post
- land innvandret fra
- land utvandret til
- stemmerett
- vergemål
- foreldreansvar
- arbeidstillatelse
- fremkonnummer (nummer i politiets fremmedkontrollregister)
- mors fødselsnummer, navn og statsborgerskap
- fars fødselsnummer, navn og statsborgerskap
- fødselsnummer og navn for hvert barn
- medlemskap i Den norske kirke
- referanser til utgatte fødselsnummer/Dnummer.

For alle hendelser blir registreringsdato (dato for når hendelsen fant sted), eventuell myndighet eller hjemmel for hendelsen og dato for oppdateringen i det maskinelle systemet registrert.

For personer som er tildelt D-nummer registreres i utgangspunktet bare navn, kjønn, sivilstand og statsborgerskap.

Variabler knyttet til adresser

Nøkkelen til adressen er kommunenummer, gatekode/-gårdsnummer, husnummer/bruksnummer, bokstav/festenummer og undernummer. De viktigste variablene knyttet til en numerisk adresse er: postnummer, skolekrets,

valgkrets, kirkesogn, og grunnkrets. Tilhørende navn er organisert i kataloger.

Skattemanntallregistreret

Registeret inneholder for alle manntallspliktige opplysning om skattekommene, skattytergruppe og rekkefølgenummer (folkeregisterets familieenhet eksklusive barn over 18 år) for inneværende, forrige og neste inntektsår. Alle registreringer i folkeregisteret som kan påvirke skattemanntallet oppdater dette automatisk.

Distribusjon av folkeregisterdata

Skattedirektoratet benytter frittstående foretak for distribusjon av data. Det er 3 distributører, og disse får daglig overført over linje alle oppdateringer som er utført i basen siste døgn. Distributørene er avtaleforpliktet til å foreta sin lokale oppdatering i løpet av natten, slik at brukere knyttet til deres anlegg har tilgang til et daglig ajourført register.

Bruken av registeropplysningene

Faste brukere av registerdata kan være tilknyttet sin distributør via terminal, med program til program kommunikasjon, maskin til maskin kommunikasjon eller motta uttak på diskett, tape eller papirutskrifter.

De viktigste brukere/bruksområder er:

- valgmanntall
- skattemanntall
- trygdemyndighetene
- Forsvaret
- Statens lånekasse for utdanning
- Vegdirektoratet
- fylkesskattekontorer
- skattefogder
- kommunekasserere
- politiet
- sosialkontorer
- arbeidskontorer
- Statistisk sentralbyrå
- andre offentlige myndigheter
- banker *
- forsikringsselskaper *
- arbeidsgivere *
- inkassovirksomhet
- forskere
- private organisasjoner og personer

*) fødselsnummer/D-nummer benyttes på all innrapportering til

skattemyndighetene angående gjeld, tilgodehavende, renter, lønn og andre ytelser som kan ha betydning for skattleggingen.

Rikstrygdeverket og Statistisk sentralbyrå får komplette databasefiler med daglige oppdateringer direkte fra Skattedirektoratet.

Utlevering av opplysninger

Lov om folkeregistrering har egne bestemmelser om taushetsplikten.

Mange offentlige myndigheter får utlevert opplysninger med hjemmel i lov. Opplysninger utleveres bare dersom disse er nødvendige for utøvelsen av myndigheten. Utlevering av opplysninger som skal lagres hos brukeren kan bare skje dersom vedkommende har konsesjon fra Datatilsynet i henhold til Lov om personregister og lagringen tilfredsstillende gjeldende sikkerhets-bestemmelser.

Utlevering av opplysninger til private skjer bare dersom disse er nødvendige for at vedkommende skal kunne ivareta sine lovmessige rettigheter og plikter.

Søknader om utlevering behandles dels av folkeregistrene og dels av Sentralkontoret.

Utstedelse av fødselsattester og bostedsattester skjer maskinelt i folkeregistrene. Fødselsattester kan utleveres til den attesten gjelder, ektefeller, foreldre, barn og norske myndigheter. Det skal foreligge et begrunnet behov for attesten.

Når navn er valgt for et barn, får foreldrene tilsendt fødselsattest der fødselsnummer og det valgte navnet bekreftes. Fødselsattest inneholder opplysning om fullt navn, slektsnavn som ugift, fødested, fødselsnummer, kjønn og foreldrenes navn.

En bostedsattest kan omfatte en enkelt person eller en familie. Attesten gir opplysning om personens aktuelle adresse, når vedkommende ble registrert på denne adressen, i denne bostedskommunen og i Norge.

I tillegg til attestene, kan det også tas ut forskjellige utskrifter maskinelt.

Personer og skatt

[Folkeregistrering](#)[Generelt om folkeregistrering](#)[Fødselsnummeret oppbygging kontrollisiffer](#)[Registrering av fødselsdato i Norge](#)[Skattesatser og beløpsgrenser](#)[Selvangivelse](#)[Skatteberegning](#)[Skatteoppgjør](#)[Ungdom](#)[RISK](#)[Brosjyrer](#)[Spørsmål og svar](#)[Næringsliv mv](#)[Publikasjoner](#)[Elektroniske tjenester](#)[Om skatteetaten](#)Hovedside : [Personer](#): [Folkeregistrering](#): Fødselsnummeret oppbygging kontrollisiffer

- [Fra 1855 til 2054](#)
- [Niende siffer viser kjønn](#)
- [Kontrollisifrene](#)
- [Feilskrevet fødselsnummer](#)
- [Etter år 2000](#)
- [Kontroller at hundreåret stemmer!](#)
- [Hvilke opplysninger som ligger i fødselsnummeret](#)

Fra 1855 til 2054

Dagens fødselsnummersystem ble etablert 1. oktober 1964 da oppbyggingen av et sentralt personregister startet. Alle som var bosatt i Norge på folketellingstidspunktet i 1960, fikk tildelt et eget fødselsnummer. Den eldste som fikk tildelt fødselsnummer, var født i 1855. Alle bosatte etter 1964 har fortløpende fått tildelt fødselsnummer. I dag er det Skattedirektoratet som er ansvarlig for Det sentrale folkeregister og tildeling av fødselsnummer.

Det er vedtatt å fortsette med det samme nummersystemet etter år 2000. Systemet vil holde til år 2054. Ved å sammenstille fødselsåret med andre tall i fødselsnummeret, går det fram hvilket århundre personen er født i.

Unikt fødselsnummer til hver enkelt

Fødselsnummet er unikt og skal bare tilknyttes en person. Alle som er registrert som bosatt i Norge, skal tildeles et fødselsnummer som kan identifisere vedkommende. Et nummer som blir ledig, kan ikke benyttes til en annen person. Det tildelte fødselsnummeret skal følge personen hele livet. Når en person innvandrer og har fått tildelt fødselsnummer ved tidligere opphold i landet, skal personen registreres under det samme fødselsnummeret som ble brukt første gang.

Fødselsnummeret er på 11 siffer og har denne oppbyggingen:
Fødselsdato (dag, måned, år)

6 siffer: d1 d2 m1 m2 å1 å2

Personnummerdelen

Individnummer

3 siffer: i1 i2 i3

Kontrollisiffer

2 siffer: k1 k2

Eksemplene i denne brosjyren tar utgangspunkt i fødselsnummeret **01015000232**. For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at dette er et "testnummer" og ikke et fødselsnummer som er tildelt en virkelig person.

I dette nummeret er fødselsdatoen:

d1 d2: **01**

m1 m2: **01**

å1 å2: **50**

Testnummeret viser dermed til en tenkt person som er født 1. januar i 50. Nedenfor skal vi se nærmere på om dette gjelder 1850, 1950 eller 2050.

Individnummeret er

i1 i2 i3: **002**

Kontrollisifrene er

k1 k2: **32**

Niende siffer viser kjønn

Individnummeret skiller mellom personer som er født på samme dag.

Individnummeret viser også om en person er kvinne eller mann. Det går fram av den niende sifferet i fødselsnummeret, dvs det tredje individsifferet, i3. Kvinner får tildelt individnummer som slutter på like tall, mens menn får tildelt ulike tall.

For eksempel viser fødselsnummeret 01015000232 at dette gjelder en kvinne. Det går fram av det niende sifferet som her er 2.

Kontrollisifrene

De to kontrollisifrene beregnes av de ni første sifrene i fødselsnummeret.

For å finne det første kontrollisifferet, k1, multipliseres de ni første sifrene i fødselsnummeret med faste vekter. Produktsummen divideres med 11 med heltallsdivisjon. Resultatet ved denne divisjonen trekkes fra 11 for å finne k1.

Vektene er:

3, 7, 6, 1, 8, 9, 4, 5 og 2

$$K1 = 11 - ((3*d1 + 7*d2 + 6*m1 + 1*m2 + 8*å1 + 9*å2 + 4*i1 + 5*i2 + 2*i3) - 11*q1)$$

Her står q1 for heltallskvotienten for produktsummen dividert med 11, dvs det høyeste tallet som multiplisert med 11 gir produktsummen eller mindre.

Det blir ikke tildelt fødselsnummer som gir $K1 = 10$.
Dersom $K1 = 11$, settes k1 lik 0, ellers er k1 lik K1.

Det andre kontrollnummeret, k2, beregnes på tilsvarende måte av de 9 første sifrene og det første kontrollnummeret.

Vektene her er:

5, 4, 3, 2, 7, 6, 5, 4, 3 og 2

$$K2 = 11 - ((5*d1 + 4*d2 + 3*m1 + 2*m2 + 7*å1 + 6*å2 + 5*i1 + 4*i2 + 3*i3 + 2*k1) - 11*q2)$$

Her står q2 for heltallskvotienten for produktsummen dividert med 11, dvs det høyeste tallet som multiplisert med 11 gir produktsummen eller mindre.

Det blir ikke tildelt fødselsnummer som gir $K2 = 10$.
Dersom $K2 = 11$, settes k2 lik 0, ellers er k2 lik K2.

Eksempel på kontroll av et fødselsnummer

Formlene for kontrollnumrene kan brukes til å kontrollere om et nummer oppfyller kravene til et fødselsnummer, eller om det er feilregistrert.

Vi vil for eksempel kontrollere om testnummeret "Niede siffer viser kjønn", er riktig skrevet.

Første produktsum:

$$3*0 + 7*1 + 6*0 + 1*1 + 8*5 + 9*0 + 4*0 + 5*0 + 2*2 = 0 + 7 + 0 + 1 + 40 + 0 + 0 + 0 + 4 = 52$$

$$52 : 11 = 4,727 \text{ dvs } q1 = 4$$

$$K1 = 11 - (52 - 11*4) = 11 - 8 = 3$$

$$\text{dvs } k1 = 3$$

Det første kontrollnummeret stemmer.

Andre produktsum:

$$5*0 + 4*1 + 3*0 + 2*1 + 7*5 + 6*0 + 5*0 + 4*0 + 3*2 + 2*3 = 0 + 4 + 0 + 2 + 35 + 0 + 0 + 6 + 6 = 53$$

$$53 : 11 = 4,818 \text{ dvs } q2 = 4$$

$$K2 = 11 - (53 - 11*4) = 11 - 9 = 2$$

$$\text{dvs } k2 = 2$$

Også det andre kontrollnummeret stemmer.

Nummeret oppfyller altså kravet til et personnummer.

Fødselsnummeret kan for øvrig også kontrolleres slik: Legg kontrollisifferet til den tilhørende produktsummen. Tallet som kommer fram, skal kunne deles med 11 uten rest. Denne måten å utføre testen på er kanskje enklere å sette opp i et dataprogram enn den utregningen som er brukt ovenfor.

🔍 Feilskrevet fødselsnummer

En av de vanligste feilene som gjøres når et tall blir registrert, er å bytte om to siffer slik at de kommer i omvendt rekkefølge. For eksempel kan 01015000232 være feilskrevet på følgende måte: 01015000322 (2 og 3 er byttet om)

Kontroll gir i dette tilfelle 1 som første kontrollisiffer. Det stemmer ikke. Derfor kan ikke dette være et gyldig fødselsnummer.

I noen tilfelle kan første kontrollisiffer stemme. Sett at 01015000232 var feilskrevet slik:
01015002322

Kontroll gir her tallet 2 som første kontrollisiffer. Det stemmer. Feilskrivningen blir først avslørt ved kontroll av det andre kontrollisifferet, som gir 4. Det stemmer ikke. Sjansen for at begge kontrollisifrene stemmer når tallet er feilskrevet, er forsvinnende liten.

🔍 Etter år 2000

Skattedirektoratet har vedtatt å opprettholde dagens fødselsnummersystem etter årtusenskiftet. Problemet er å skille mellom 1800-tallet, 1900-tallet og 2000-tallet fordi bare de to siste tallene i årstallet er registrert i fødselsnummeret. Nøkkelen til å finne hvilket århundre nummeret refererer til, ligger i individnummeret, dvs sifrene i1, i2 og i3.

Alle som var født på 1800-tallet, ble tildelt individnummer fra 500 til 749. Personer som er født på 1900-tallet tildeles individnummer fra 0 til 499. Fra år 2000 vil tallserien fra 500 til 999 tas i bruk. Siden eldste person med tildelt personnummer var født i 1855, vil dette systemet holde til år 2054.

Sammenhengen mellom individnummer og fødselsnummer kan framstilles slik:

Individnummer	År i fødselsdato	Født
500 - 749	> 54	1855 - 1899
000 - 499		1900 - 1999
500 - 999	< 55	2000 - 2054

Kontroller at hundreåret stemmer!

En enkel datakontroll kan avverge at et dataprogram plukker personer der alderen er hundre år feil. Det er for eksempel unødvendig å kalle inn hundreåringer til spedbarnskontroll!

For å fastslå korrekt alder, må en kontrollere individnummeret og eventuelt sammenligne årstallet i fødselsdatoen. Er individnummeret under 500, er vedkommende føst på 1900-tallet. Er individnummeret 750 eller høyere, gjelder det en person som er født på 2000-tallet. For individnummer fra 500 til 749 må en i tillegg kontrollere mot året i fødselsdatoen. Det er nødvendig for å fastslå om nummeret gjelder en person som er født på 1800-tallet eller på 2000-tallet.

I testnummeret 01015000232 er individnummeret 002. Det viser at tallet 50 for år i fødselsdatoen gjelder 1950.

d

Kontroller at hundreåret stemmer!

En enkel datakontroll kan avverge at et dataprogram plukker personer der alderen er hundre år feil. Det er for eksempel unødvendig å kalle inn hundreåringer til spedbarnskontroll!

For å fastslå korrekt alder, må en kontrollere individnummeret og eventuelt sammenligne årstallet i fødselsdatoen. Er individnummeret under 500, er vedkommende føst på 1900-tallet. Er individnummeret 750 eller høyere, gjelder det en person som er født på 2000-tallet. For individnummer fra 500 til 749 må en i tillegg kontrollere mot året i fødselsdatoen. Det er nødvendig for å fastslå om nummeret gjelder en person som er født på 1800-tallet eller på 2000-tallet.

I testnummeret 01015000232 er individnummeret 002. Det viser at tallet 50 for år i fødselsdatoen gjelder 1950.

Hvilke opplysninger som ligger i fødselsnummeret

Enkelte spør om hvilke opplysninger som kan leses av fødselsnummeret. For det første viser det hvilken dato vedkommende er født. For det andre går fødselsåret fram av de to årssifrene sammenholdt med individnummeret. For det tredje viser det niende sifferet i fødselsnummeret om personen er kvinne eller

mann. Dette er de eneste opplysningene som går fram av selve fødselsnummeret.

Nærmere opplysninger som fødselsnummeret kan du få i Skattedirektoratet, Sentralkontoret for folkeregistrering, sentralbord tlf 22 07 70 00.

Personer og skatt[Folkeregistrering](#)[Generelt om folkeregistrering](#)[Fødselsnummeret oppbygging
kontrollsiffer](#)[▶ Registrering av fødselsdato i Norge](#)[Skattesatser og beløpsgrenser](#)[Selvangivelse](#)[Skatteberegning](#)[Skatteoppgjør](#)[Ungdom](#)[RISK](#)[Brosjyrer](#)[Spørsmål og svar](#)[Næringsliv mv](#)[Publikasjoner](#)[Elektroniske tjenester](#)[Om skatteetaten](#)[Hovedside](#) : [Personer](#): [Folkeregistrering](#): Registrering av fødselsdato i Norge

Registrering av fødselsdato i Norge

Publisert av Skattedirektoratet, juli 1998

Orientering om de reglene som gjelder for fastsetting av fødselsdato for personer som trenger oppholdstillatelse i Norge og reglene for endring av registrert fødselsdato.

[☑ Fastsettelse av fødselsdato for personer som trenger bostedstillatelse i Norge](#)[☑ Endring av registrert fødselsdato](#)

☑ Fastsettelse av fødselsdato for personer som trenger bostedstillatelse i Norge

Ved innvandring er det fremmedpolitiet som registrerer personopplysninger, også fødselsdato, i forbindelse med behandling av oppholdstillatelse. Dette danner grunnlag for registrering i folkeregisteret i den kommunen man bosetter seg. Registreringen av fødselsdatoen i folkeregisteret er grunnlag for tildeling av fødselsnummeret. Fødselsnummeret er et identifikasjonsnummer som består av fødselsdato pluss et fem-sifret personnummer.

Folkeregisterlovens forskrifter har reglene for fastsetting og endring av fødselsdato er gitt i forskrifter med hjemmel i folkeregisterloven. Etter disse reglene er det den fødselsdatoen som fremmedpolitiet har registrert som er utgangspunktet for folkeregisterets registrering. Imidlertid gjelder spesielle regler dersom oppgitt fødselsdato er 1. januar, se nedenfor.

Er bare fødselsår oppgitt i pass eller annet legitimasjonspapir, settes fødselsdag og -måned til den datoen personen ble registrert i folkeregisteret.

☑ Endring av registrert fødselsdato

Det er bestemte regler for hvilke forhold som kan danne grunnlag

for å endre en fødselsdato som hevdes å være feil. Endring av registret fødselsdato er regulert i folkeregisterlovens forskrifter § 32 nr 2 første og annet ledd. I første omgang er det folkeregisteret i den kommune man er registrert bosatt som tar stilling til søknad om endring av fødselsdato.

I bestemmelsens første ledd heter det at den fødselsdato som er fastsatt av folkeregisteret kun kan endres dersom:

1. Det foreligger en åpenbar skrivefeil, eller
2. Det ved original og verifisert fødselsattest utstedt i tilknytning til fødselen kan dokumenteres en annen fødselsdato.

I vilkåret om skrivefeil presiseres at dette kun dreier seg om feil begått av norsk folkeregister eller norsk politi i forbindelse med innvandringen.

Når det gjelder vilkåret om "verifisert fødselsattest", innebærer det at det må være kontrollert at fødselsattesten er ekte. Dette må være gjort via norsk utenriksmyndighet i det landet attesten er utstedt. At attesten må være utstedt i tilknytning til fødselen, innebærer at fødselen må være registrert senest ett år etter at den skal ha funnet sted.

Kostnadene med verifiseringen må besørges av søker.

I spesielle tilfeller gir bestemmelsen adgang for folkeregisteret å fravike kravet om verifisering. Det kan f.eks. være tilfeller da verifisering ikke kan gjennomføres i vedkommendes fødeland fordi det er krigstilstand i landet eller fordi Norge ikke har diplomatiske forbindelser med landet.

En annen dispensasjonsgrunn kan være at norsk utenriksmyndighet anser at fødselsregistreringsrutinen i landet er så god at verifikasjon ikke er nødvendig.

Etter begge alternativer er det imidlertid en forutsetning at den dokumentasjonen som fremlegges virker troverdig ut fra sakens øvrige opplysninger. Det vil si at søkeren må gi en troverdig forklaring på fødselsdatoavviket og legge fram en eller flere typer dokumentasjon som har bevismessig verdi.

Fødselsdato 1. januar

Det norske fødselsnummersystemet er bygget opp slik at det for hver dato bare er et visst antall personnummer å tildele. Datoen 1. januar er uheldigvis gjennom årene brukt som fingert dato når fødselsdatoen har vært ukjent eller uoppgitt. Det har resultert i at det for enkelte år kun er et lite antall personnummer igjen. Av denne grunn er det en særregel for registrering av datoen 1. januar. Det stilles spesielt strenge krav til å kontrollere at fødselsdatoen 1. januar er reell og ikke fingert.

Dersom politiet oppgir 1. januar som fødselsdato på sin melding til folkeregisteret, fordi den f.eks. går fram av personens pass, blir en

annen fødselsdato registrert. Etter bestemmelsen i folkeregisterlovens forskrifter § 32 nr 1 siste ledd settes da fødselsdato til den dag og måned innvandringen registreres i folkeregisteret. Også i disse tilfellene kan det søkes om endring av fødselsdatoen til 1. januar, men da må original og verifisert attest utstedt i tilknytning til fødselen legges fram for folkeregisteret. Som hovedregel innvillges ikke søknadene med mindre det virker overveiende sannsynlig at korrekt fødselsdato er 1. januar. Normalt vil det bli krevet flere typer offisiell legitimasjon i disse sakene.

Om saksbehandlingen

Alle har plikt til å gi korrekte opplysninger om personalia, herunder fødselsdato både til politiet og folkeregisteret ved innvandring. Dersom man mener at den registrerte fødselsdatoen i folkeregisteret likevel er feil, må man henvende seg til folkeregisteret i bostedkommunen. Søknaden må være skriftlig, og man må gi en forklaring på hvorfor den registrerte dato er feil. Originaldokumentasjon for det man hevder er rett dato må alltid vises fram for folkeregisteret, og det må legges fram autorisert oversettelse til norsk av dokumentet.

Samtykker folkeregisteret i endring av fødselsdatoen, sendes saken til Sentralkontoret for folkeregistrering. Sentralkontoret vil tildele nytt fødselsnummer dersom det finner at folkeregisterets vedtak er gyldig.

Fatter folkeregisteret vedtak om ikke å godta søknaden om endring, kan avgjørelsen påklages til Sentralkontoret for folkeregistrering i Skattedirektoratet. Nærmere opplysninger om framgangsmåten ved klage skal gis av folkeregisteret i forbindelse med klagebehandlingen.